

GLOSSARI DE TERMES DE POLÍTIQUES D'IGUALTAT

ACCIÓ POSITIVA: Són mesures específiques, a favor de les dones, per a corregir situacions patents de desigualtat de fet respecte als hòmens, a fi de fer efectiu el dret constitucional a la igualtat. Tals accions, que seran aplicables en tant subsistisquen les dites situacions, hauran de ser raonables i proporcionades en relació amb l'objectiu perseguit en cada cas (Llei Orgànica per a la Igualtat Efectiva de Dones i Hòmens, art. 11).

ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE: qualsevol comportament realitzat en funció del sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seua dignitat, i de crear un entorn intimidador, degradant o ofensiu. (LOIEMH, art. 7.2)

ASSETJAMENT SEXUAL: qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual que tinga el propòsit o produïska l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es cree un entorn intimidador, degradant o ofensiu. (LOIEMH, art. 7.1)

BRETXA DE GÈNERE: diferència entre les taxes masculina i femenina en la categoria d'una variable; es calcula restant *Taxa Femenina-Taxa Masculina*. Quant menor siga la “bretxa”, més prop estarem de la igualtat (Institut Andalus de la Dona). Referix a les diferents posicions d'hòmens i dones i a la desigual distribució de recursos, accés i poder en un context donat. Constatar una bretxa de gènere en un context significa normalment que en aquest hi ha una desigual distribució on el col·lectiu que pertany al gènere femení forma el grup que queda amb menys recursos, poder etc. (*Diccionari sobre gènere i temes connexos*).

Bretxa salarial: es referix a les diferències salarials entre dones i hòmens, tant en l'exercici de treballs iguals com la produïda en els treballs “feminitzats”.

Bretxa tecnològica s'utilitza per a designar les desigualtats entre dones i hòmens en la formació i en l'ús de les noves tecnologies.

COEDUCACIÓ: mètode educatiu que parteix del principi de la igualtat dels sexes i de la no discriminació per raó de sexe. Coeducar significa *educar* conjuntament xiquets i xiquetes en la idea que hi haja distintes mirades i visions del món, distintes experiències i aportacions fetes per dones i hòmens que han de conformar la cosmovisió col·lectiva i sense les que no es pot interpretar ni conèixer el món ni la realitat. Coeducar significa no establir relacions de domini que supediten un sexe a l'altre, sinó incorporar en igualtat de condicions les realitats i història de les dones i dels hòmens per a educar en la igualtat des de la diferència. “És molt important no identificar l'escola coeducativa amb l'*escola mixta*. La segona es limita a “ajuntar” en les aules xiquets i xiquetes, incorporant les alumnes al món dels hòmens i deixant fora del món acadèmic tot allò que té a veure amb el món i amb la història de les dones. L'escola coeducativa necessàriament ha de plantejar-se la presència real de les dones –I no sols en les aules- tant en tot allò que s'ha referit a l'organització i gestió del sistema educatiu i dels centres escolars com a la relació i interacció entre l'alumnat i el professorat, als currículums, a les programacions d'aula i als materials i llibres de text” (www.educastur.princast.es)

COMISSIÓ INTERMINISTERIAL D'IGUALTAT ENTRE DONES I HÒMENS: és l'òrgan col·legiat responsable de la coordinació de les polítiques i mesures adoptades pels departaments ministerials amb la finalitat de garantir el dret a la igualtat entre dones i hòmens i promoure la seua efectivitat. (LOIEMH, art. 76)

COMPOSICIÓ EQUILIBRADA (Veure *Democràcia paritària*): la presència de dones i hòmens de manera que, en el conjunt a què es referisca, les persones de cada sexe no superen el seixanta per cent ni siguen menys del quaranta per cent (LOIEMH, Disposició addicional primera). És la definició proporcionada per la Llei d'Igualtat també present en textos internacionals, i utilitzada per a solucionar el percentatge lligat a la democràcia paritària en relació a la necessària presència de dones i hòmens en els llocs de decisió.

CONCILIACIÓ: suposa propiciar les condicions per a aconseguir un adequat equilibri entre les responsabilitats personals, familiars i laborals. És la definició de la Llei orgànica per a la igualtat efectiva de dones i hòmens també present en textos internacionals. La mateixa dignitat de la persona i la seua igualtat en drets no s'ha inserit en la normativa fins després de la Segona Guerra Mundial. L'afirmació de la igualtat entre dones i hòmens és l'expressió d'un nou estat de coses que posa en relleu no sols la necessitat de transformar les mentalitats sinó també d'adequar l'organització social a unes condicions perquè cada dona i cada home puguen combinar la seua vida personal, familiar i laboral de manera que puga tindre temps lliure per a desenvolupar totes les seues potencialitats (GCEA). No obstant això, és un concepte que, tradicionalment ha aparegut lligat, en exclusiva, a les dones, per la qual cosa és necessari transcendir el seu significat per a aconseguir una autèntica “corresponsabilitat”, prestant especial atenció als drets dels hòmens en esta matèria, evitant que les dones siguen les úniques beneficiàries dels drets relatius a cura de fills i altres persones dependents, ja que l'assumpció en solitari, per part de les mares, d'estos drets entra en col·lisió amb el seu dret d'accedir i romandre en l'ocupació.

CORRESPONSABILITAT: concepte que va més enllà de la mera “conciliació” i que implica compartir la responsabilitat d'una situació, infraestructura o actuació determinada. Les persones o agents corresponsables posseïxen els mateixos deures i drets en la seua capacitat de respondre per les seues actuacions en les situacions o infraestructures que estiguen a càrrec seu.

DÈFICIT DEMOCRÀTIC: és l'efecte provocat per una participació política desequilibrada d'hòmens i dones, la qual cosa repercuteix en una disminuïda legitimitat democràtica (Institut Interamericà de Drets Humans)

DEMOCRÀCIA PARITÀRIA (Veure *Composició equilibrada*): sistema d'organització social i política en què es considera que hòmens i dones han de participar per igual en la presa de decisions i en totes les esferes de la societat, igualtat de participació i drets dels distints col·lectius que componen la societat i que han de formar part dels òrgans decisoris i de govern. El concepte democràcia paritària es defineix, operativament, com una representació equilibrada d'hòmens i dones, de manera que cap dels dos sexes tinga una presència major al 60% ni menor al 40%. La LOIEMH consagra el dret a la representació en igualtat en la Disposició Addicional 2a reformant la Llei Orgànica del Règim Electoral General per mitjà de l'aplicació de la denominada presència equilibrada. La fórmula electoral pot establir-se en el 50% per a cada sexe, les crides cremallera

(fórmula seguida per Castella-La Manxa, Balears i Andalusia), o en la fórmula ni més del 60% d'un sexe, ni menys del 40% de l'altre, triada per la LOIEMH.

DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS: són part dels drets humans i la seua finalitat és que totes les persones puguen viure lliures de discriminació, riscos, amenaces, coercions i violència en el camp de la sexualitat i la reproducció. L'Estat ha de garantir que tota persona pugui: 1) decidir quants fills/es va a tindre; 2) decidir l'espaiament dels fills/es; 3) controlar el seu comportament sexual segons la seua pròpia forma de ser, sentir i pensar sense tindre por o vergonya; i 4) estar lliure de malalties i deficiències que interferisquen amb les seues funcions sexuals i reproductives (www.amnistiapr.org/educacion/presentacions/glosarioterminos.pdf)

DESAGREGACIÓ DE DADES PER SEXE: és un mitjà de conèixer quina és la posició de dones i hòmens en tots els espais per mitjà de la recollida i desglossament de dades, i d'informació estadística per sexe. Això permet una anàlisi comparativa de qualsevol qüestió, tenint en compte les especificitats del gènere i *visibilizar la discriminació*. Recomanat pels organismes internacionals compromesos en la defensa dels drets com un mitjà per a fomentar la igualtat de dones i hòmens, entre altres, la Resolució del Consell de la Unió Europea relativa a les activitats consecutives a l'any europeu de la igualtat d'oportunitats per a tots (2007). *A Espanya la variable sexe està present en la recollida de dades de la majoria d'estadístiques oficials, però cal fer un pas més i introduir el concepte de transversalitat que suposa introduir la perspectiva de gènere en totes les estadístiques* (M. Cases pairals).

DISCRIMINACIÓ DIRECTA (Veure *Principi d'Igualtat de tracte*): es considera discriminació directa per raó de sexe la situació en què es troba una persona que siga, haja sigut o poguera ser tractada, en atenció al seu sexe, de manera menys favorable que una altra en situació comparable (LOEIMH, art. 6.1). Tenen a més la consideració de discriminació directa:

- L'assetjament sexual i per raó de sexe“ (article 7.3).
- El condicionament d'un dret o expectativa de dret a l'acceptació d'una situació d'assetjament per raó de sexe o sexual (article 7.4).

Tot tracte desfavorable a les dones relacionat amb l'embaràs o la maternitat (article 8)

Qualsevol tracte advers o efecte negatiu, que es produïska en una persona com a conseqüència de la presentació per la seua banda d'una queixa, reclamació, denúncia, demanda o recurs, dirigida a impedir la seua discriminació i a exigir el compliment efectiu del principi d'igualtat de tracte i oportunitats entre dones i hòmens (article 9).

Tota orde de discriminar directament per raó de sexe.

DISCRIMINACIÓ HORIZONTAL: significa que a les dones se'ls facilita l'accés a ocupacions o estudis que es pressuposen típicament femenins –Servicis o indústria de menor desenvolupament–, alhora que troben obstacles i dificultats per a assumir ocupacions que, socialment, es continuen considerant masculines, lligades a la producció, la ciència i els avanços de les tecnologies.

DISCRIMINACIÓ INDIRECTA: es considera discriminació indirecta per raó de sexe la situació en què una disposició, criteri o pràctica aparentment neutres posa a persones d'un sexe en desavantatge particular respecte a persones d'un altre, excepte de la dita disposició, criteri o

pràctica, puguen justificar-se objectivament en atenció a una finalitat legítima i que els mitjans per a aconseguir la dita finalitat siguin necessaris i adequats (LOIEMH, art. 6.2).

DISCRIMINACIÓ VERTICAL: és també coneguda com “sostre de vidre” i és aquella que estableix límits a les possibilitats d'ascens laboral de les dones. Aquest fenomen reconeix que es registra una democratització en l'accés a diversos llocs de treball per part de les dones, però adverteix que els llocs relacionats amb les possibilitats de decisió continuen sent patrimoni dels hòmens.

DIVERSITAT DE GÈNERE: planteja la necessitat d' incorporar els valors de gènere com un mode útil d'abordar la complexitat i ambigüitat de diferents entorns. Les dones no són considerades com un grup desfavorit, com un col·lectiu que reivindica drets, sinó com a subjectes que tenen valors que aportar a la societat, en general.

APODERAMENT: terme encunyat en la IV Conferència Mundial de les Dones de Beijing (Pequín) en 1995, per a referir-se a l'augment de la participació de les dones en els processos de presa de decisions i accés al poder. Actualment esta expressió comporta també una altra dimensió: la presa de consciència del poder que, individual i col·lectivament, ostenten les dones i que té a veure amb la recuperació de la seua pròpia dignitat com a persones.

ESTEREOTIPS: són conjunts de creences o imatges mentals molt simplificades i amb pocs detalls sobre un grup determinat de gent que són generalitzats a la totalitat dels membres del grup. El terme sol usar-se en sentit pejoratiu, ja que es considera que els estereotips són creences il·lògiques que només poden ser desmuntades per mitjà de la sensibilització, la reflexió i sobretot l'educació. (Secretaria Tècnica del Projecte Equal, 2007).

Un estereotip és una representació repetida sovint que converteix una cosa complexa en una cosa simple (causant distorsió en el dit procés perquè es fa més èmfasi en alguns aspectes del grup mentres que s'ignoren altres). Alguns estereotips poden parèixer *obvis* perquè són coneguts per tots. Estos es converteixen en un mode *natural* de pensar, de parlar i de bromejar sobre grups socials reals com les dones, els aborígens, etc. Els estereotips “codifiquen” les nostres reaccions amb la gent i les nostres idees serveixen per a construir i al mateix temps reforçar un sistema de convencions socials que presentem i utilitzem. L'estereotip serveix per a justificar o racionalitzar la nostra conducta en relació a la categoria que representa; és a dir, serveix per a justificar el nostre acolliment o rebuig d'un grup. Els estereotips serveixen per a protegir els interessos d'alguns grups i no els d'altres. Generalment, l'estereotip s'aplica a grups que lluiten pel poder polític de què manquen: dones, negres, homosexuals, per exemple (“La revolució dels mitjans audiovisuals”, Madrid, 1993)

ESTRATÈGIA DUAL (Integració de la perspectiva de gènere/transversalitat): integrar sistemàticament les situacions, prioritats i necessitats respectives de dones i hòmens en totes les polítiques, amb vista a promoure la igualtat entre hòmens i dones i recórrer a totes les polítiques i mesures generals amb la finalitat específica d'aconseguir la igualtat, tenint en compte activament i obertament, des de la fase de planificació, els seus efectes en les situacions respectives d'unes i altres quan s'apliquen, supervise i avaluen [comunicat de la Comissió COM9667 final de 21.2.1996)

FEMINISME: corrent de pensament que vindica la igualtat d'hòmens i dones. *El feminisme té els seus referents teòrics propis que es remunten a la Il·lustració. És un pensament d'igualtat, o en altres paraules, és una tradició de pensament polític, amb tres segles d'antiguitat, que sorgeix en el mateix moment en què la idea d'igualtat i la seua relació amb la ciutadania es plantegen per primera vegada en el pensament europeu. Admesa la igualtat de tots els sers humans quina raó hi ha perquè la meitat dels éssers humans, totes les dones, no tinguen els mateixos drets reconeguts que té el col·lectiu complet humà? Aquesta interrogació és l'origen del pensament feminista (A. Valcárcel).*

El feminisme constata la desigualtat per raó de sexe que comporta una situació d'inferioritat sociocultural de les dones enfront dels hòmens. Açò li porta a reclamar i a defensar la igualtat de dret d'oportunitats dels sexes. La reivindicació de drets per a les dones parteix de la desigualtat de drets de les dones al llarg de la Història en les lleis que els regulaven i en les relacions socials. El feminisme suposa, per tant, una forma diferent de mirar i entendre el món, el poder i les relacions entre els sexes. El feminisme no és un corrent de pensament monolític sinó que presenta distints corrents, a més d'haver anat evolucionant al llarg del temps (www.educastur.princast.es)

GÈNERE: concepte que fa referència a les diferències socials (per oposició a les biològiques) entre hòmens i dones que han sigut apreses, canvien amb el temps i presenten grans variacions tant entre diverses cultures com dins d'una mateixa cultura. (Glossari de termes relatius a la igualtat entre hòmens i dones. Comissió Europea, 1998)

La IV Conferència Mundial sobre la Dona celebrada en Beijing (1995) va adoptar el concepte de gènere declarant que “el gènere es referix als papers socials construïts per a la dona i l'home assentats basant-se en el seu sexe i depenen d'un particular context socioeconòmic, polític i cultural, i estan afectat per altres factors com són l'edat, la classe, la raça i l'ètnia”

Perspectiva de Gènere: Permet analitzar i comprendre les característiques que defineixen les dones i als hòmens, així com les seues semblances i diferències. Analitza les possibilitats i oportunitats d'ambdós, les seues expectatives, les complexes i diverses relacions socials que es donen entre ambdós gèneres, així com els conflictes institucionals i quotidians que han d'afrontar i les maneres en què ho fan (Agència Espanyola de Cooperació Internacional, 2007)

“La perspectiva de gènere suposa considerar sistemàticament les diferents condicions, situacions i necessitats en què viuen dones i hòmens, en totes les polítiques i en els moments de la intervenció: diagnòstic, planificació, execució i avaluació. (IV Conferència Mundial de la Dona, Beijing 95)

IGUALTAT DE SEXE (Veure *Discriminació per raó de sexe*): la igualtat de *sexe* s'entén com una relació d'equivalència en el sentit que les persones tenen el mateix valor, independentment dels caràcters o actituds que se'ls associen per ser dones o hòmens. És un dret fonamental que es recolza en el concepte de justícia social. Implica, per tant l'absència de tota forma de discriminació per raó de sexe.

IGUALTAT D'OPORTUNITATS: principi que pressuposa que hòmens i dones tinguen les mateixes garanties de participació plena en totes les esferes. És un concepte bàsic per a l'aplicació de la perspectiva de gènere, ja que busca beneficiar per igual a hòmens i dones, perquè estes i estes puguen desenvolupar plenament les seues capacitats i millorar les seues relacions (tant entre ambdós sexes, com amb l'entorn que els rodeja). “La igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i hòmens és un principi informador de l'ordenament jurídic i, com a tal, s'integrarà i observarà en la interpretació i aplicació de les normes jurídiques” (LOIEMH, art. 4)

IMPACTE DE GÈNERE: consisteix a identificar i valorar els diferents resultats i efectes d'una norma o una política pública en l'un i l'altre sexe, a fi de neutralitzar els mateixos per a evitar els seus possibles efectes discriminatoris.

Decisions que pareixen no sexistes poden tindre un impacte diferent en les dones i en els hòmens, encara que esta conseqüència no estiguera prevista ni es desitjara. Per això es procedeix a una avaluació de l'impacte en funció del gènere per a evitar conseqüències negatives no intencionals i per a millorar l'eficàcia de les polítiques (Guia per a l'avaluació de l'impacte en funció del gènere UE).

Espanya va aprovar la Llei 30/2003 de 13 d'octubre sobre mesures per a incorporar la valoració d'impacte de gènere en les disposicions normatives que elabore el Govern, exemple que han seguit la majoria de les comunitats autònomes.

INVISIBILITAT: al llarg de la història les dones i les seues aportacions han sigut negades i ocultades. La història de la humanitat s'ha construït des de la visió androcèntrica del món que exclou a les dones, arribant a ni tan sols anomenar-la (d'ací, per exemple, la utilització dels termes masculins com genèrics teòricament globalitzadors i incloents i l'única realitat de la qual és que oculten i exclouen la presència de les dones). Esta invisibilitat de les dones es deu a la desigualtat entre hòmens i dones que parteix de la superioritat dels uns sobre les altres. Per a canviar aquest món androcèntric i patriarcal és necessari recuperar la història de les dones, tant pel que fa a dones singulars com a totes les aportacions que les dones han fet des de les seues distintes mirades i realitats quotidianes. (www.educastur.princast.es)

MAINSTREAMING DE GÈNERE (Veure *Transversalitat*): Sol traduir-se per *transversalitat*: l'organització (la reorganització), la millora, el desenvolupament i l'avaluació dels processos polítics, de manera que una perspectiva d'igualtat de gènere s'incorpore en totes les polítiques, a tots els nivells i en totes les etapes, pels *actors* normalment involucrats en l'adopció de mesures polítiques. (“*informe final de les activitats del Grup d'especialistes en mainstreaming (EG-S-MS)*”, Consell d'Europa, Sèrie Documents, número 28, 1998)

MODEL D'IGUALTAT EN FEMENÍ: model que té com a objectiu la qualitat de vida de tota la població. Això requereix la plena integració dels hòmens en les activitats no remunerades. Atés que estes activitats requereixen una dedicació variables al llarg de la vida activa, l'estructura sociolaboral ha d'adequar-se a les necessitats hòmens i dones que assumeixen en condicions d'igualtat el treball familiar domèstic, que permeta realitzar l'activitat mercantil i no mercantil, mantenint un equilibri harmònic per a totes les persones.

MODEL D'IGUALTAT EN MASCULÍ: té com a objectiu la igualtat en la participació en el mercat laboral. Representa que les dones anirien progressivament integrant-se en el mercat de treball, participant en l'ocupació en igualtat de condicions amb els hòmens. La idea és que les dones se "igualen" als hòmens en el que ha sigut l'activitat bàsica per a estos. Ara bé, el model de participació masculí implica llibertat de temps i acció per a dedicar-se al mercat; per tant, queda poc espai per a activitats relacionades amb l'atenció de les persones.

PATRIARCAT: forma d'organització social, política i econòmica apareguda en les societats agràries on alguns barons adults dominen a dones i xiquets a fi de transmetre la propietat i assegurar la filiació legítima dels fills. Les dones són confinades en l'espai privat i a la funció reproductora, mentre que els barons es reserven l'espai públic. En el seu sentit literal significa *govern dels pares*. Els debats sobre el patriarcat van tindre lloc en distintes èpoques històriques, i van ser represos en el segle XX pel moviment feminista dels anys seixanta en la busca d'una explicació que donara compte de la situació d'opressió i dominació de les dones i possibilitaren el seu alliberament. Gerda Lerner (1986) ho ha definit en sentit ampli, com "la manifestació del domini masculí sobre les dones i xiquets/es de la família i l'ampliació d'eixe domini sobre les dones en la societat en general. Les teoritzacions sobre patriarcat van ser essencials per al desenvolupament dels distintos corrents del feminisme, en les seues versions radical, marxista i materialista, entre altres. (www.amnistiapr.org/educacion/presentaciones/glosarioterminos.pdf)

PLANS D'IGUALTAT: els plans d'igualtat fixaran els concrets objectius d'igualtat a aconseguir, les estratègies i pràctiques a adoptar per a la seua consecució, així com l'establiment de sistemes eficaços de seguiment i avaluació dels objectius fixats (*LOIEMH*, art. 46.1) Sorgeixen en la Unió Europea per a fomentar la igualtat entre dones i hòmens. També es denominaven Pla d'Igualtat d'oportunitats. Tant l'Estat com les comunitats autònomes els han aprovat. Poden ser de caràcter general per a totes les polítiques de l'Estat, la Unió Europea o les comunitats autònomes, o també per a les empreses i administracions públiques.

PRINCIPI D'IGUALTAT DE TRACTE ENTRE DONES I HÒMENS (Veure *Discriminació*): principi informador d'ordenament jurídic que s'integra en ell i ha d'observar-se en la interpretació i aplicació de les normes jurídiques. Suposa l'absència de tota discriminació per raó de sexe, ja siga directa o indirecta. S'empra el terme *discriminació de sexe* per a al·ludir a una situació en què una persona o un grup de persones rep un tracte diferenciat quant al seu sexe, la qual cosa condicionarà que li siguen reconeguts més o menys drets i oportunitats.

SEXISME: terme que referix a la suposició, creença o convicció que un dels dos sexes és superior a l'altre. És comunament expressat en un context de certs comportaments i estereotips tradicionals basats en el sexe, els quals resulten ser un conjunt de pràctiques discriminatòries cap als membres del suposat sexe inferior. L'ús més freqüent es referix a la convicció de la superioritat del baró respecte a la dona (Glossari de termes. Roma: IPS, 1997)

Mecanisme pel qual es privilegia un sexe sobre un altre. Conceptes i conductes patriarcal que manté en situació d'inferioritat i subordinació al sexe femení. Està present en totes les formes de la vida social i tots els àmbits de les relacions humanes, és a dir, les formes pràctiques d'actuar (*Glossari feminista* Universitat Nacional del Comahue, Argentina)

SISTEMA SEXE-GÈNERE: sistema sociocultural pel que s'associa al sexe reproductiu un conjunt de valors, creences i actituds. En occident a una dona se li associen conceptes com a sensibilitat, dolçor, bellesa, espai interior, altruisme, paciència, família, etc. I estes característiques són assumides com naturals per la societat. De forma oposada i complementària s'adjudica a l'home les característiques de proveïdor, conquistador, caçador, agressiu, amo de l'espai públic, etc. Des d'ací es construeix una relació simbòlica desigual de la dona privada i dèbil i l'home públic i fort en un joc de sotmetiment-dominació. (*Glossari de termes sobre Gènere, Sexualitat i Discriminació*. Amnistia Internacional-Xile. Unitat de Consciència de Gènere)

Mentre el sexe fa referència a la diferència biològica existent entre dos individus, el gènere és una construcció sociocultural, que defineix característiques emocionals, intel·lectuals i de comportament pel fet de pertànyer a algun dels dos gèneres: masculí o femení. El procés de socialització (aprenentatge de patrons culturals i socials que permeten integrar-se en un grup social) és diferent segons el sexe, assignant models (culturals i socials) diferents per a les dones i per als hòmens, en funció del tradicionalment establert per a uns i per a altres; en funció, en definitiva, de models impostos. Segons Seyla Benhabib, *és el mode essencial en què la realitat social s'organitza, es divideix simbòlicament i es viu experimentalment*.

TRANSVERSALITAT (*Veure Mainstreaming de gènere*): suposa la integració de la perspectiva de gènere en el conjunt de polítiques, considerant, sistemàticament, les situacions, prioritats i necessitats respectives de dones i hòmens, amb vista a promoure la igualtat entre ambdós sexes i tenint en compte, activa i obertament, des de la fase de planificació, els seus efectes en les situacions respectives d'unes i altres quan s'apliquen, supervisen i avaluen.

VIOLÈNCIA DE GÈNERE: “Constituïx violència de gènere tot acte de violència, basat en la pertinença de la persona agredida al sexe femení, que tinga o pugui tindre com resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic per a la dona, així com les amenaces de tals actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant si es produeixen en la vida pública com en la privada” (Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, art. 1). La violència de gènere es manifesta com el símbol més brutal de la desigualtat existent en la nostra societat. Es tracta d'una violència que es dirigeix sobre les dones pel fet mateix de ser-ho, per ser considerades pels seus agressors faltats dels drets mínims de llibertat, respecte i capacitat de decisió. Aquest tipus de violència s'estén també als fills i filles menors d'edat i el seu objectiu últim és el sotmetiment de la dona

VISIBILITZACIÓ (*Veure Invisibilitat*): Procés de fer visible l'invisible, de traure a la llum i incorporar la història i la vida de les dones a la nostra realitat i a la història. La visibilització suposa el reconeixement i revaloració de la història de les dones, del seu paper en el món i en la vida, en definitiva, la idea d'igualtat entre hòmens i dones (www.educastur.princast.es)